

Platy nepedagogů, DTM i odpadové hospodářství. Co budou obce řešit v roce 2025?

28.2.2025 - | Petr Lesensky - Dychame

Před českými obcemi leží v letošním roce řada náročných úkolů. Na jejich bedra přejde například financování platů nepedagogických pracovníků, což může ovlivnit plánované rozpočtové priority. Výzvou zůstává i splnění legislativních povinností v souvislosti s projektem digitálních technických map. Samosprávy se budou muset vypořádat také s novinkou v podobě nutnosti třídění textilu.

Financování nepedagogických pracovníků

Od září 2025 dojde ke změně financování nepedagogických pracovníků ve školách. Mzdy školníků, kuchařů či účetních již nebudou dále hrazeny přímo ze státního rozpočtu, ale prostředky na jejich financování přejdou na zřizovatele škol – tedy obce a kraje. *„Navrhované změny přináší spravedlivější rozdělování peněžních prostředků, posilují pravomoci zřizovatelů a zajišťují dlouhodobější stabilitu finančního systému školství,”* uvedl **Mikuláš Bek**, ministr školství, mládeže a tělovýchovy.

Daný krok však vyvolává mezi starosty obavy, zda budou mít dostatek prostředků na pokrytí těchto výdajů, aniž by ohrozili jiné obecní rozpočtové priority. O konkrétní podobě a dopadech změny se tak bude ještě dále jednat.

Digitální technické mapy

Jednou z hlavních výzev, kterým letos budou obce čelit, je splnění povinností spojených s digitálními technickými mapami (DTM). Tento projekt má za cíl sjednotit a digitalizovat údaje o dopravní a technické infrastruktuře obcí a krajů. Jeho účelem je zpřesnit informace o sítích a polohopisu, usnadnit stavební řízení a zefektivnit správu území.

Zákon obcím od července loňského roku nařizuje aktualizovat do krajských DTM data o své dopravní a technické infrastruktuře (DTI). V praxi to znamená, že pokud se radnice rozhodne například pro stavbu nebo rekonstrukci chodníku, kanalizace či veřejného osvětlení, musí od stavebníka nebo zeměměřického inženýra převzít detaily o novém stavu polohopisné a výškopisné situace včetně dalších relevantních informací. Ty je pak nutné vložit v jednotném výměnném formátu (JVF) do digitální technické mapy.

„Pro obce může být pravidelná aktualizace a správa těchto dat organizačně i technicky náročná. Často proto využívají služeb externích dodavatelů, většinou stávajících partnerů pro poskytování geoinformačních služeb,” popisuje **Drahomíra Zedníčková**, výkonná ředitelka společnosti TopGis. Ta pro obce provozuje mapovou aplikaci GisOnline, pomocí níž mohou samosprávy splnit zákonnou povinnost a zároveň efektivně spravovat vlastní mapové projekty.

Změny v odpadovém hospodářství

Novinky letos na samosprávy čekají i v oblasti nakládání s odpady. Od 1. ledna by měl být v každé obci umístěn kontejner na textil. Podle Ministerstva životního prostředí v současnosti separátní sběr textilu zajišťuje 63 procent měst a vesnic, většinou však prostřednictvím charitativních kontejnerů,

což spadá do režimu prevence vzniku odpadu, nikoliv do systému odpadového hospodářství. Nemohou je tedy vykázat jako třídící složku.

Vedle textilního odpadu se obce budou nadále vypořádávat i s problematikou elektroodpadu, jehož množství neustále roste. Povinnost odděleného sběru vysloužilých zařízení již platí, avšak v praxi naráží na řadu problémů. *„Jednou z výzev je pro obce zajištění dostatečné informovanosti občanů o možnostech a výhodách recyklace. Další výzvou je zajištění sběrné sítě, která musí být dostupná a pohodlná pro všechny občany, včetně těch v menších obcích či odlehlejších regionech. Obce se rovněž musejí vypořádat s administrativními požadavky,“* upozorňuje **Vítězslav Páral**, manažer regionálních zastoupení společnosti REMA Systém, která sběr odpadních elektrozařízení zajišťuje.

Kroky k energetickým úsporám

Kromě náročných povinností se však před obcemi otevírají i nové příležitosti. Loni schválená novela energetického zákona Lex OZE II jim například poskytla snadnější cestu k výrobě a sdílení elektřiny v rámci energetických komunit. *„Radnice tak mohou efektivněji nakládat s přebytky vyprodukované energie a využít je například k pokrytí spotřeby ve svých dalších odběrných místech nebo je sdílet s členy komunity. První signály nám ukazují, že sdílení elektřiny zatím funguje velmi dobře, počet energetických komunit by tak měl dále narůstat,“* říká **Pavel Urubek**, jednatel společnosti MJEnergie.

Nejpopulárnějším řešením pro výrobu vlastní energie zůstávají fotovoltaické panely. Na rozdíl od soukromníků, jejichž zájem o soláry v poslední době klesá, se poptávka obcí po daném řešení drží na vysoké úrovni. Dokládá to například počet žádostí samospráv o dotace na fotovoltaiku, který v loňském roce podle Státního fondu životního prostředí předčil očekávání.

Obce mají zároveň dobré předpoklady stát se lídry v komunitní energetice, a to především díky svému rozsáhlému majetku a infrastruktuře. Spravují totiž řadu větších budov, jako jsou školy, úřady či kulturní domy, jejichž střechy nabízejí ideální prostor pro instalaci solárních panelů. *„Ne každá střecha je však kvůli orientaci nebo zastínění pro fotovoltaiku vhodná. Dobrým podkladem pro realizaci konkrétních projektů může být analýza oslunění z leteckých snímků, která ideální plochy přehledně identifikuje,“* uzavírá **Drahomíra Zedníčková** ze společnosti TopGis.

<https://www.dychame.cz/platy-nepedagogu-dtm-i-odpadove-hospodarstvi-co-budou-obce-resit-v-roce-2025>